

Aspects regarding English-Romanian military relations on the verge of the Second World War

Marusia Cîrstea*

* University of Craiova, Faculty of History, Philosophy and Geography, Department of History, Romania.

Keywords: fighter planes, War Office, battle ships, military attaché, Vickers-Armstrong Company.

Abstract: On the verge of the Second World War Great Britain was interested in attracting countries from Eastern Europe and reaching both economical and military cooperation agreements. Under these circumstances the British Ministry R. Hoare considered that "an agreement with Romania is important from a military point of view if we could ever effectively act in the Balkans". This is why the English Romanian military cooperation in 1939 – as one can see from the published documents – was relatively close between the two countries.

Mots clefs: avions de chasse, War Office, navires de combat, attaché militaire, l'Entreprise Vickers-Armstrong.

Résumé: À l'aube de la Seconde Guerre Mondiale, la Grande Bretagne était intéressait d'approcher les Etats de l'Est de l'Europe et de conclure les deux accords de coopération militaire et économique. Dans ces circonstances, le Ministre anglais R. Hoare considérait „qu'un traité avec Roumanie était important du point de vue militaire si on envisageait effectivement une action en Balkans". Pour ces raisons, la coopération militaire Anglaise-Roumaine in 1939 – voir le documents publiés – était relativement forte entre les deux pays.

An important element of the relations between London and Bucharest was constituted by the military side, Great Britain being one of the most important providers of weapons and military materials (Dobrinescu, 1998: 7-8).

In 1938, Great Britain was to conclude some military agreements with Eastern European countries. At the same time, the British Government of the time easier authorized weapons orders. So, the Romanian government, contacting the War Office, succeeded in ordering eight cannon batteries of 75 mm caliber, from Vickers-Armstrong, in the summer of 1938 (Arhivele Militare Române, Pitești, fond Ministerul Aerului și Marinei, dosar 338/1933, f. 9-11).

Talks with Vickers' representatives went on the reach the following conclusion: the Vickers-Armstrong Company was ready to receive immediately the order for the eight batteries of 75 mm, for which it already had the approval of the British government; payment conditions were to be specified by the Romanian government; the Romanian government was not allowed to ask for another approval from the British government for a new order but after the accomplishment of the former order.

After granting the British-French guarantees on April 13th, 1939, when the two powers pledged to "offer full and immediate assistance, in case Romania's independence would obviously be threatened by a certain action" („Universul", 15 aprilie 1939), the problem of a military co-operation was reiterated a few more times.

Thus, in May 1939, the British military attaché in Bucharest informed the War Office about a possible French military mission for Romania. At the same time, the British Minister in Bucharest suggested the Foreign Office to make an offer to the Romanian government for a

number of pilots to be trained in Bucharest. Lord Halifax considered this suggestion “was worth considering by the Air Force Council” (Dobrinescu, 1993: 44).

During the last months preceding the outbreak of the war, the Romanian government made more requests of military help to the British government through V. V. Tilea. These requests followed four main aspects: the problem of delivering uniforms and footwear for the Romanian army; Hurricane fighter planes; additional credits for weapons; commercial credits for railway and industrial equipment (Paşcalău, 2001: 231).

In order to achieve these goals, more Romanian delegations visited Great Britain. In May 1939, General Boiteanu and Colonel Sireteanu went to Great Britain to conclude certain orders for military materials.

A military commission was formed in London which carried out its activity in more stages up to October 12th, 1939 („Monitorul Oficial”, nr. 37, 23 octombrie 1939). Following long talks, there were obtained some military orders for Romania. The initial cost went £ 2,874,104; later, the sum of £ 1,230,103 was added for transportation, insurance, packing etc.

There were also intense talks for getting weapons planes from Great Britain. So, the Air Ministry informed the air Romanian attaché in London that the British government would not be able to deliver in 1939 any of the 250 Spitfire or Hurricane fighter planes, and neither of the 150 Blenheim bombers, requested by the Romanian government. But, following the intervention of the Foreign Office, which feared that such an announcement might have a negative effect on the Romanian government and King Carol II, the Air Ministry informed the Romania Legation in London that it was ready to deliver to Romania, 40 Blenheim planes (Paşcalău, 2001: 231). Still, the forty bombers had not yet been delivered to Romania by August 31st, 1939.

Regarding the Romanian government request for anti-aircraft cannons, the War Office informed them in the summer of 1939 that the Foreign Office would not be able to satisfy these demands before 1941, and that Vickers would send instructions in this respect to its agent in Bucharest.

At the same time, in response to the urgent requests of the Romanian government to be delivered war ships, the Admiralty agreed, at last, to offer Romania three torpedo boats which were being built at Vospers; the Romanian government accepted this offer in August 1939.

After the outbreak of Second World War, Romania continued to hope in a military British aid. Lord Halifax informed Hoare about Tilea’s approach on September 13th 1939, according to which King Carol II applied for equipment to the French government for 15 divisions (Tiles, 1998: 220-224).

The Foreign Office representative was convinced that a proper equipment for the Romanian army was “in our interest” as “there might come a decisive moment when Romania’s intervention would be extremely valuable for the cause of the Allies”. (Dobrinescu, 1993: 45).

Now, we bring back to attentions a few documents that refer to a possible co-operation in the military aviation field between Great Britain and Romania.

1.

MINISTERUL AERULUI ȘI MARINEI
CABINETUL MINISTRULUI

București
20 decembrie 1939

NOTĂ INFORMATIVĂ

Ministerul Aerului și Marinei a adresat Atașatului Aerului Paris și Atașatului Naval Londra, următoarea telegramă:

„Prevăzute Aer-Marină cinci milioane jumătate lire din eventualul acord pentru câștigare timp începeți imediat demersuri obținere rapidă în ordinea urgenței pentru aviație:

- una sută avioane vânătoare, peste cele 38 Hurricane, 40 Blenheim „nas lung”, 3.500 tone ulei Aerosel, una sută motoare Taurus, compresor mare înălțime, una sută motoare Hercules, compresor două viteze, 300 tone cauciuc brut table aliaje ușoare pentru 300 motoare feroaliaje semifabricate alumin dural și cromolibden;

- pentru A.C.A. aparatură de tragere;

- pentru Marină 6 vedete, 25 torpile, 500 Vickers, 10 tone cositor, 10 tone aramă.

Urmează corespondența cu detalii.

Telegrafiați răspuns

MINISTERUL AERULUI ȘI MARINEI”.

La telegrama de mai sus, Atașatul Naval Londra a răspuns următoarele:

„Rog repetați telegrafic cifrat:

1. Dacă ultimele 100 avioane vânătoare trebuie să fie tip Hurricane sau Spit Fire?

2. Termenul maxim de predare?

3. Dacă motoarele trebuie să fie cu elici?

4. Munițiile și bombele pentru Blenheim și Hurricane sunt ajunse în țară.

De curând au plecat mitralierele și restul echipamentului.

Vizoarele sunt gata de expediat”.

ATAȘAT NAVAL LONDRA

Arhivele Militare Române, Pitești, fond 3832
Ministerul Aerului și Marinei, dosar 2546, f. 230-231.

2.

Intrare cifru nr. 293
19 decembrie 1939

TELEGRAMA NR. 121

18 decembrie 1939
LONDRA

La telegrama Dvs. Nr. 40.605:

Am obținut autorizația Amiralității și acceptarea Societății Vickers pentru încărcarea cu trotyl a 6 conuri pentru torpilele vedetelor.

Vickers eliberează 6 torpile complete numai dacă i se achită suma de 147.761 lire sterline și 7 șilingi rata a treia care este cerută de comisia de recepție cu raportul nr. 22 din 1 decembrie și suma de 6.199 lire sterline și 15 șilingi cota parte din ratele 4 și 5 pentru torpile.

Dacă aceste sume se plătesc în timp vedetelor ar putea pleca în prima săptămână a lunii ianuarie cu torpile le bord.

Rog comunicați hotărârea D-voastră pentru a lua măsuri de urmare.

ATAȘAT NAVAL LONDRA

Arhivele Militare Române, Pitești, fond 3832
Ministerul Aerului și Marinei, dosar 2546, f. 232.

3.

Intrare cifru nr. 294
20 decembrie 1939

TELEGRAMA NR. 70

19 decembrie 1939
LONDRA

Rog repetați telegrafic cifrat:

1. Dacă ultimele 100 avioane vânătoare trebuie să fie tip Hurricane sau Spitfire;
2. Termenul maximum de predare?
3. Dacă motoarele trebuie să fie cu elici?
4. Munițiile și bombele pentru Blenheim și Hurricane sunt ajunse în țară?

De curând au plecat mitralierele și restul echipamentului.

Vizoarele sunt gata de expediat.

ATAȘAT NAVAL LONDRA

Arhivele Militare Române, Pitești, fond 3832
Ministerul Aerului și Marinei, dosar 2546, f. 233.

4.

9 decembrie 1939

DIRECȚIA A.M.T.

Am onoare a vă trimite mai jos în copie telegrama atașatului naval Londra, împreună cu rezoluția D-lui Secretar General, rugându-vă să binevoiți a da ordinele Dvs. De urmare:

TELEGRAMĂ

Pentru utilizarea imediată a vedetelor Vosper propun a mi se da autorizația de a cere ca:

1. Fabricile Weimouth să facă gata șase torpile care să plece cu vedetele;
2. Amiralitatea să ne aprobe încărcarea cu explozibil a șase conuri pentru aceste torpile. Fiecare con ar costa circa 100 lire sterline.

3. Pentru eliberarea imediat a torpilelor și încărcarea conurilor, voi încerca a face plata din disponibil alocat Ministerului Aerului.

În caz de aprobare rog ordonați urgent.

D.O.

ȘEFUL SERV. SECRETARIAT GL.

Colonel

PÂRVULESCU GH.

ȘEFUL BIR. 2 INFORM.

Lt. Colonel

R. BOSSY

Arhivele Militare Române, Pitești, fond 3832
Ministerul Aerului și Marinei, dosar 2546, f. 294.

5.

Nr. 2819 din 9 decembrie 1939

MINISTERUL ÎNZESTRĂRII
Secretariatul General

Am onoare a vă comunica, mai jos în copie, telegrama primită de la Atașatul Naval Londra:

TELEGRAMA NR. 111

4 decembrie 1939,
LONDRA

Al 3-lea transport a plecat sâmbătă 2 decembrie.
Al 4-lea transport termină încărcătura la 6 decembrie.
Al 5-lea transport este în curs de organizare.
Voi avea de transportat din Londra harnașament, iar transportul pe calea ferată la Liverpool costă foarte mult.

D.O.
ȘEFUL SERV. SECRETARIAT GL.
Colonel
PÂRVULESCU GH.

ȘEFUL BIR. 2 INFORM.
Lt. Colonel
R. BOSSY

Arhivele Militare Române, Pitești, fond 3832
Ministerul Aerului și Marinei, dosar 2546, f. 298.

6.

Intrare cifru nr. 272

5 decembrie 1939

TELEGRAMA NR. 110

4 decembrie 1939,
LONDRA

La ordinul Dvs. Nr. 12492 primit astăzi. Recepția definitivă a celor 20 torpile a început la 23 octombrie și este în curs de execuție. Ea poate fi continuată și fără Locotenent Comandor Voinescu dacă ordonați astfel.

Lucrările mai pot dura 30 sau 45 zile lucrătoare.

Sperăm ca vedetele să poată pleca în cursul acestei luni. Dacă pleacă și căpitanul Popovici și Maistrul torpilor este necesar ca Dvs. Să hotărâți cine va continua recepția.

Am ordonat Lt. Cd. Voinescu să se prezinte de plecare.

ATAȘAT NAVAL LONDRA

Arhivele Militare Române, Pitești, fond 3832
Ministerul Aerului și Marinei, dosar 2546, f. 308.

7.

Intrare cifru nr. 248
17 noiembrie 1939

TELEGRAMA NR. 91

16 noiembrie 1939

Urmare la telegrama cifrată nr. 58 Dl. Ministru Tilea mi-a comunicat că are informații, primite cu ocaziunea tratativelor economice, că amiralitatea este dispusă a autoriza comanda de nave în Anglia și livrarea lor, dacă la timpul livrării amiralitatea nu va avea nevoie de ele.

Am cerut precizii oficiale și de la Amiralitate.

VOI RAPORTA CÂND MI SE VOR DA.

Arhivele Militare Române, Pitești, fond 3832
Ministerul Aerului și Marinei, dosar 2546, f. 356.

8.

17 noiembrie 1939

DIRECȚIA GENERALĂ A MAR.
DIRECȚIA CONSTRUCȚII NAVALE

Am onoare a vă aduce la cunoștință că Atașatul Naval Londra ne comunică că Dl. Ministru Tilea are informațiuni că Amiralitatea engleză este dispusă a autoriza comenzi de nave în Anglia și livrarea lor, cu condițiunea, dacă la timpul livrării Amiralitatea nu va avea nevoie de ele.

Atașatul nostru a cerut precizii oficiale.

Comenzile ce urmează a fi trecute se vor stabili la primă oră de lucru cu Dl. Secretar General.

D.O.

ȘEFUL SERV. SECRETARIAT GL.

Colonel

PÂRVULESCU GH.

p. ȘEFUL BIR. 2 INFORM.

Lt. Cdor

I. IORDĂNESCU

Arhivele Militare Române, Pitești, fond 3832
Ministerul Aerului și Marinei, dosar 2546, f. 371.

BIBLIOGRAPHY

A. Primary sources:

Arhivele Militare Române, Pitești (The Romanian Military Archives).

B. Literature:

Dobrinescu V.F., 1993, *Emigrația română din lumea anglo-savonă, 1939-1945*, Institutul European, Iași.

Dobrinescu V.F., Nicolescu L., Nicolescu Gh., 1998, *Relații militare româno-engleze (1918-1947)*, Editura Cultura, Pitești.

Pășcălău Gh., 2001, *România și Marea Britanie. Relații politico-diplomatice. 1933-1939*, Editura Albatros, București.

Renouvin P. și colab., 1975, *Les relations franco-britanniques de 1935 à 1939*, Éditions du Centre National de la Recherche Scientifique, Paris.

Schipor B. Al., 2007, *Politica Marii Britanii la frontiera de Vest a Uniunii Sovietice: 1938-1941*, Editura Junimea, Iași.

Tilea V.V., 1998, *Envoy Extraordinary. Memoirs of a Romanian Diplomat*, edited by Ileana Tilea, London, Haggerston Press.